

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)

EXAMINATION: - MAY- 2025

THIRD SEMESTER

Subject: Business Economics (Macro) (BCOM19-204)

Date: 15/05/2025

Total marks: 100

Time: 02.00 am to 5.00 pm

- Instructions:** 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q.1. A. Answer the multiple-choice questions. (Any 10) (10)

1. ----- possesses the general purchasing power.
a) Money
b) Assets
c) wealth
d) property
2. Wealth or assets are source of -----.
a) Income
b) Money
c) Expenditure
d) Cash
3. During ----- the general price level falls.
a) Depression
b) Inflation
c) fluctuation
d) None of these
4. ----- is called lender of last resort in India.
a) Central Bank
b) RBI
c) Commercial Bank
d) Co-operative bank
5. The word macro is derived from the ----- word macros.
a) Latin
b) Greek
c) Spanish
d) None of these
6. During boom period income----- and employment -----
a) Increases, Expands
b) Decreases, Contract
c) Increases, Contracts
d) None of these
7. Request made by the central bank to commercial bank is called -----.
a) Moral suasion
b) Deposited request
c) Notice
d) None of these
8. Trade between two or more countries is known as -----
a) National trade
b) Balance of payments
c) International trade
d) None of these
9. ----- have become the nerve centres for the trade and commerce in the present day economy.
a) Commercial Banks
b) Co-operative bank
c) Central Bank
d) None of these
10. Continuous rise in the general price level is called -----.
a) inflation
b) deflation
c) depression
d) inflationary

11. Macro economics is the study of ----- economy.
a) whole b) part of
c) agriculture sector of d) none of these
12. General Price level theory is studied in the ----- economics.
a) Micro b) Macro
b) International trade d) None of these
13. External debts are also part of a country's total -----.
a) Public debt b) private debt
c) Government debt d) None of these

(10)

1. State the meaning of 'Public Finance'.
2. What do you mean by Average Propensity to Save?
3. Explain the meaning of 'inflation'.
4. What is called as 'Value of money'?
5. Write J.B. Say's Law of Market
6. State any two qualitative measures of credit control.
7. Explain the meaning of 'macro economics'.

(20)

1. Demand Pull inflation
2. Business Cycle.
3. National Income
4. Public Finance
5. Bank rate
6. Macro Economics

(30)

1. What is called 'budget'? State and explain any five types of budget in India.
2. State and explain the role of commercial banks in the economy.
3. State and explain the difficulties in measuring national income in less developed economy.
4. Discuss the reasons of public debt.
5. What do you mean by marginal propensity to consume? Explain the determinants of consumption.

(30)

1. What is Trade Cycle? Discuss the phases of Trade Cycle.
2. What is government budget? Discuss different type of budget.
3. Central bank controls the credit by various measures. Discuss the various measures taken by central bank to control the credit in economy
4. Explain the difference between the concept of National Income and Domestic Income.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १.अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. मालकीचीसामान्य खरेदी शक्ती ---- असते.
अ) पैसा
ब) मालमत्ता
क) संपत्ती
ड) यापैकीनाही
२. संपत्तीकिंवा मालमत्ता ----- चे स्रोत आहेत.
अ) आयकर
ब) पैसा
क) खर्च
ड) रोख
३. ----- दरम्यानसर्वसाधारणकिंमत पातळी ढासळते.
अ) नैराश्य
ब) तेजी
क) चढउतार
ड) यापैकीनाही
४. भारतामध्ये..... बँक ही कर्ज देणारे अंतिम आश्रयस्थान मानलेजाते.
अ) मध्यवर्ती बँक
ब) आर. बी. आय
क) व्यापारी बँक
ड) सहकारी बँक
५. मॅक्रो हा शब्द भाषेतील मॅक्रोज या शब्दावरून उत्पन्न झाला आहे.
अ) लॅटिन
ब) ग्रीक
क) स्पॅनिश
ड) यापैकीकोणतेहीनाही
६. अर्थव्यवस्थेच्या तेजी या अवस्थेमध्ये उत्पन्न आणि रोजगार
अ) वाढते, वाढतो
ब) कमीहोते, कमीहोतो
क) वाढते, कमीहोतो
ड) यापैकीकोणतेहीनाही
७. मध्यवर्ती बँकने व्यवसायीक बँकेला केलेल्या विनंतीला ---- असे म्हणतात
अ) नैतिक आवाहन
ब) जमा विनंती
क) नोटिस
ड) यापैकीनाही
८. दोन किंवा जास्त देशांमधील व्यापाराला असे म्हणतात.
अ) राष्ट्रीय व्यापार
ब) बॅलन्स ऑफ पेमेंट्स
क) आंतरराष्ट्रीय व्यापार
ड) यापैकीकोणतेहीनाही
९. सध्या दिवसातील अर्थ व्यवस्थेत व्यापार आणि वाणिज्य हे याचे मज्जातंतू केंद्र झाले आहे.
अ) व्यापारी बँक
ब) सहकारी बँका
क) मध्यवर्ती बँका
ड) यापैकीनाही
१०. सर्वसाधारण किंमतीच्या पातळीमध्ये झालेल्या सतत वाढीला असे म्हणतात.
अ) महागाई
ब) चलन-तुटवडा
क) मंदी
ड) चलनवाढ
११. समग्र लक्ष्य अर्थशास्त्र म्हणजे अर्थव्यवस्थेचा अभ्यास होय.
अ) संपूर्ण
ब) अर्थव्यवस्थेच्या एकाच भागाचा अभ्यास
क) फक्त शेती या क्षेत्राचा
ड) यापैकीकाहीहीनाही

१२. साधारणकिंमत पातळीमध्येझालेल्यासततवाढीला..... असे म्हणतात.
 अ) सूक्ष्मलक्षी ब) समग्रलक्षी
 क) आंतरराष्ट्रीय व्यापार ड) यापैकीकोणतेहीनाही
१३. बाह्यकर्ज देखीलदेशातील ---- म्हणून एक भागआहे.
 अ) सार्वजनिक कर्ज ब) खाजगी कर्ज
 क) सरकारी कर्ज ड) यापैकीनाही

प्र. १.ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५)

(१०)

१. 'सार्वजनिक आयव्यय'चा अर्थ लिहा.
२. सरासरी बचत प्रवृत्तीम्हणजेकाय?
३. 'चलन-अतिवृद्धि' चा अर्थ स्पष्टकरा.
४. 'पैशाचे-मूल्य' म्हणजेकाय?
५. जे. बी. से. यांचा बाजारपेठेविषयक नियम लिहा.
६. पतनियंत्रणाचीगुणात्मक कोणतीहीदोनसाधने लिहा.
७. 'समग्रलक्षीअर्थशास्त्र' याचा अर्थ स्पष्टकरा.

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४)

(३०)

१. मागणीच्याप्रभावाने निर्माणझालेली तेजी
२. व्यापार चक्र
३. राष्ट्रीय उत्पन्न
४. सार्वजनिक आयवाय
५. बँक दर
६. समग्रलक्षीअर्थशास्त्र

प्र. ३) खालील प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३)

(३०)

१. सरकारीअर्थसंकल्प' कशालाम्हणतात? भारतातीलकोणत्याहीपाचप्रकारचेअर्थसंकल्प लिहून स्पष्ट करा.
२. व्यापारी बँकांचाकार्यभाग लिहून स्पष्ट करा.
३. कमीप्रगतदेशातीलराष्ट्रीय उत्पन्नगणनेतील अडचणी लिहून स्पष्ट करा.
४. 'सार्वजनिक कर्जे' याच्या कारणांची चर्चा करा.
५. सीमांतउपभोगप्रवृत्तीम्हणजेकाय? उपभोगप्रवृत्तीचे निर्धारक घटक लिहून स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालील प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३)

(३०)

१. 'व्यापारी-चक्र' म्हणजेकाय? व्यापारी चक्राच्या विविध अवस्थांची चर्चा करा.
२. सरकारी अर्थ संकल्प म्हणजेकाय? अर्थसंकल्पाचे विविधप्रकार स्पष्ट करा.
३. अर्थव्यवस्थेतील पतनियंत्रण मध्यवर्ती बँकेकडून विविधउपायांनी केले जातेत्या विविध उपाययोजनांची चर्चा करा.
४. राष्ट्रीय उत्पन्नआणि स्वदेशीउत्पन्न या संकल्पनातील फरक स्पष्टकरा.
